

Další krok ke zdravému stádu

Střední zemědělská škola v Písku poskytuje odborné vzdělání již od roku 1870. Za tu dobu prošla mnohými změnami nejen ona, ale také školní statek v Dobešicích, který vznikl v roce 1953. Od svého vzniku sloužil jako účelové hospodářství pro výuku praxe žáků zemědělské školy v Písku. Od roku 2005 se statek stal součástí Střední zemědělské školy v Písku.

Jak informovala hlavní zootechnička statku Ing. Miroslava Procházková, poskytují studentům praxi v mnoha různých zemědělských činnostech. „Studenti získají praxi jak v rostlinné, tak v živočišné výrobě,“ sdělila Ing. Procházková.

Statek hospodaří na 329 hektarech zemědělské půdy, z nichž připadá 53 ha na trvalé travní porosty. „Skladba plodin je zaměřena především na zajištění krmivové základny pro chovaná zvířata. Pro zajištění potřeby objemných krmiv se pěstuje vojtěška na 39 hektarech a kukuřice na 90 ha. Z obilnin pěstujeme pšenici na 67 hektarech, ječmen na 27 hektarech, tritikale na

39 ha, oves na bezmála dvou hektarech a brambory na výměře mírně převyšující dva hektary. Výnosy obilnin, zejména pšenice, byly loni lehce podprůměrné, což bylo dáno řadou faktorů, přičemž největší negativní vliv mělo zřejmě sucho v jarním období. Naopak příjemně překvapilo tritikale, které jsme letos vyzkoušeli jako alternativu ke krmné pšenici a vyplatilo se,“ shrnula Miroslava Procházková.

Živočišná výroba

Z pohledu chovaných zvířat je život na statku opravdu pestrý. Kromě 360 kusů skotu zde najdeme tři koně, pět chovných prasnic plemen přeštic-

Mírka Procházková svoji práci miluje, a je to vidět

ké černostrakaté, bílé ušlechtilé a pie-train, plemenného přeštického kance a vykrmovaná selata o počtu zhruba 50 kusů. Chov ovcí plemene německá černohlavá, jichž je aktuálně dvacet, se může pochlubit oceněním z loňské výstavy Země živitelka, kde se ve své kategorii kolekce ze statku umístila na třetím místě.

Drůbež zastupují husy plemene česká bílá, kachny pižmové a slepice plemene šumavanka. V Dobešicích najdeme také králíky a kozy.

Chov skotu

Aktuálně je ve zdejších stájích zhruba 350 kusů skotu, z toho 112 krav, většinou plemene české strakaté, okrajově

holštýn a nově česká červinka. Průměrná roční užitkovost za rok 2024 činí 8000 kilogramů mléka na dojnici. Denně to znamená zhruba 2700 litrů mléka dodávaného napřímo do mlékárny Goldsteig v Chamu.

S provozem v Dobešicích pomáhají moderní technologie – nejnověji se jedná o ušní čipy SenseHub, které na náš trh dodává společnost Eurofarm systems. Jak komentuje zootechnička, monitoring říjových projevů pomocí pedometrů se na statku využíval už poměrně dlouho. „Chtěli jsme zpřesnit informace nejen o říjích, ale také včas odhalit zhoršení zdravotního stavu plemenic, proto jsme tento systém zavedli. Čipy výborně drží na

Školní statek v Dobešicích chová převážně český strakatý skot

Jalovice i krávy mají navěšené čipy SenseHub

Aplikace čipů je snadná

Se společností Eurofarm systém, konkrétně s Ing. Vítom Procházkou, spolupracuje školní statek také v oblasti dojení

uších a nemohou zapříčinit uškrcení zvířete," vyzdvihla Ing. Procházková jeden z kladů celého systému.

Jalovice se do systému zapojily v červenci roku 2023, krávy o rok a měsíc později. „Naším záměrem je u rámčových a zdravých jalovic první připravení ve věku 13 měsíců, navíc jsme začali používat sexované inseminační dávky. Cílem je co největší procento plemenic březích již po první inseminaci. Monitoring v podobě čipů SenseHub nám celý proces výrazně zpřesňuje, odhalí třeba anestrické plemence a v době říje doporučí vhodný čas připuštění.

Informace se přitom zobrazují jak na monitoru počítače, tak v mobilním telefonu, což je velice praktické především v době, kdy jsem fyzicky mimo stáj," uvedla zootechnička.

Jak dodala, jalovicím se čipy aplikují před 11. měsícem věku, při tomto úkonu se rovnou odeberou chlupové cibulky na genomiku, a do prvního připuštění jsou k dispozici její výsledky. Po prvním otelení se kravám nasazují pedometry, které jsou kompatibilní se systémem rybinové dojírny pro 2 x 5 dojnic. Podle zootechničky jde o ideální kombinaci obou systémů, a samozřejmě neopomíjí ani důležitost lidského faktoru. „Je třeba se umět ve výstupech z monitoringu dobře orientovat, aby se dala využít všechna data, která získáváme," konstatuje.

Výběr plemeniků

Jak říká Miroslava Procházková, otcové následující generace se pochopitelně vybírají mezi zlepšovatelé mléčné užitkovosti, a to z pohledu nádoje i obsahu složek. „Velice dbáme na parametry vemene a končetin. Pro zdraví paznehtů se dvakrát do roka provádí jejich funkční úprava a každý měsíc pečlivě kontrolujeme všechny krávy po odchodu z dojírny," zmínila zootechnička a dodala, že v běžném provozu úzce spolupracují s veterinárním lékařem MVDr. Tomášem Halounem. „Naším cílem je maximální podíl preventivních zákroků na úkor těch léčebných. A to se nám s pomocí čipů daří. Zkrátka – udělali jsme další krok ke zdravému stádu," usmívá se hlavní zootechnička dobešického statku.

Text a foto Jana Velechovská

Technologie SenseHub dokáže indikovat i blížící se porod